

קווים מנחים לפרסום דעות ורעיונות בקהילת האוניברסיטה העברית

עקרון היסוד: סובלנות

קהילת האוניברסיטה העברית בירושלים מכירה בחיוניות של הבעת דעות ורעיונות ושל דיון ציבורי ביקורתי. חופש הביטוי הוא גורם חיוני במימוש האוטונומיה של הפרט ובקיום חברה דמוקרטית.

השתתפות בדיון ציבורי בסוגיות השנויות במחלוקת ציבורית חשובה במיוחד לקיומה של חברה דמוקרטית. לא אחת, הבעת דעה לא פופולארית מחייבת אומץ לב ציבורי. משום כך, האוניברסיטה נוקטת מידה רבה של סובלנות כלפי התבטאויות, אפילו פוגעניות, ומעדיפה להימנע מהפעלת סמכויות אכיפה בגינן. ככלל, המענה המועדף להתבטאות מקוממת הוא בפרסום תגובה לה, שבה התייחסות עניינית למענות.

החובה לנהוג באחריות

האוניברסיטה, כמוסד להשכלה גבוהה המעודד שיח וביקורתיות, נוטה שלא להגביל את חופש הביטוי של חברות וחברי הקהילה. עמדה זו מטילה על כולנו אחריות רבה בבחירת העמדות להן ניתן ביטוי פומבי ובבחירת אופן ניסוחן.

על כל אחד ואחת לקחת בחשבון את ההשלכות העלולות להיות להתבטאויות שלנו ואת ההשפעה שלהן על חברינו לקהילת האוניברסיטה ועל מרקם היחסים ביננו.

קווים מנחים להתבטאויות חברות וחברי הקהילה

- 1 הבעת אהדה למעשה הטבח הנורא מחריבה את היסודות עליהם מושתתת חברה אנושית. היא מבטאת זילות כלפי חיי אדם ופוגעת באופן חמור בכבודו של כל אחד ואחד מחברי קהילת האוניברסיטה. היא גם חורגת מהמותר על פי החוק.
- 2 מותר להביע הזדהות עם סבלם של אנשים חפים מפשע שהם או יקיריהם נפגעו, ישראלים, פלסטינים או אחרים. מותר לקרוא לממשלה לצמצם ככל האפשר פגיעה בחיי אדם חפים מפשע.
- 3 התבטאויות צריכות להיעשות באופן שמכבד את כלל חברות וחברי קהילת האוניברסיטה. יש להעדיף התייחסות לגופן של טענות ולא לגופו של אדם, ולהימנע מאמירות פוגעניות. ככל שהאמירות חמורות יותר, כך נדרש לספק להן ביסוס עובדתי מוצק ומפורט יותר.
- 4 יש להתחשב בהשלכות הצפויות, המכוונות והבלתי מכוונות, של התבטאויות. אסורות לחלוטין הבעת אהדה לטרור, הטפה לשנאה ולגזענות, או קריאה לאלימות. במקרה שבו עלול להתעורר ספק, יש להבהיר את כוונת הדברים, כדי לצמצם את הסיכון לאי הבנות.
- 5 יש להימנע מהכללות המייחסות תכונות שליליות או מעשים פסולים לאנשים על יסוד מאפיינים קבוצתיים כמו דת, לאום, מגדר וכדומה, ואסור לקרוא לפעולה נגד אנשים על יסוד מאפיינים קבוצתיים כאלה. התבטאויות מסוג זה עלולות להוות הסתה לגזענות, והן אסורות משום שהן מזיקות במיוחד: הן עלולות להוביל אנשים לנהוג באופן מפלה, להעצים דעות קדומות ולפגוע בכבודו של אדם המשתייך לקבוצה נגדה מכוונים הדברים.

הקווים המנחים הללו מחייבים את כל חברות וחברי קהילת האוניברסיטה (סגל אקדמי, סגל מינהלי וסטודנטים).

כולנו מייחלים לפתיחת שנת הלימודים בהקדם. נפעל יחד לחיזוק קהילת האוניברסיטה, לכידותה ושגשוגה.

المبادئ التوجيهية لنشر الآراء والأفكار في أوساط الجامعة العبرية

المبدأ الأساسي: التسامح

تري الجامعة العبرية في القدس، بجميع هيئاتها وأوساطها، أنّ التعبير عن الرأي والفكر والنقاش النقديّ للقضايا العامة أمرٌ ضروريّ لا غنى عنه؛ ذلك أنّ حرية التعبير مَقومٌ ضروريّ من مقومات استقلال الفرد وضمن المجتمع الديمقراطيّ.

إنّ المشاركة في النقاش العامّ حول القضايا الجدلية المختلف عليها ذات أهمية خاصة لوجود المجتمع الديمقراطيّ، وفي كثير من الأحيان يحتاج الفرد إلى الجرأة والشجاعة من أجل التعبير عن رأي غير رائج. لهذا، تتعامل الجامعة بتسامح شديد مع التصريحات المتعدّدة، حتّى المسيئة منها، وتفضّل الامتناع عن استعمال صلاحيّاتها القانونية في شأنها. بشكل عامّ، إذا كانت هناك تصريحات مستفزة، فالأفضل أن يكون التعامل معها بنشر ردّ عليها يتناول محتواها بموضوعيّة.

واجب التصرف بمسؤوليّة

الجامعة، بصفتها مؤسسة تعليميّة عالية تشجّع الحوار والتّوجّه النقديّ، تميل إلى عدم تقييد حرّية التعبير لدى جميع أعضائها. وهو موقف يُحمّلنا مسؤوليّة كبيرة في اتّخاذ المواقف التي ننشرها علنًا وفي اختيار الطّريقة للتعبير عنها وصياغتها.

يجب على كلّ فرد أن يأخذ بعين الاعتبار العواقب التي قد تترتّب على تصريحاتنا وأن يدرك الأثر الذي تتركه في زملائنا وزميلاتنا في الجامعة وفي لُحمة الرّوابط بيننا.

المبادئ التوجيهية للتعبير عن الذات عند أعضاء الجامعة

- 1 إنّ التعبير عن التّعاطف مع المجرمة المروّعة يهدم الأسس التي يقوم عليها المجتمع الإنسانيّ؛ فهو يكشف عن الاستهانة بقيمة حياة الإنسان ويسبب إساءة بالغة إلى كرامة كلّ فرد من أفراد الجامعة، هذا إلى أنّه يتجاوز حدود القانون وما يَسمح به.
- 2 يجوز التعبير عن التّضامن مع معاناة الأبرياء الذين أصيبوا أو أصيب أحبّائهم، سواء أكانوا إسرائيليّين أم فلسطينيّين أم غيرهم. وتجاوز أيضًا مطالبة الحكومة بالحدّ قدر الإمكان من إصابة الأبرياء.
- 3 يجب أن يكون التعبير عن الذات مرهونًا باحترام مختلف الأفراد في أوساط الجامعة. ويجب أن يكون تطرّقنا إلى القضايا والمواقف مَوْجّهًا إلى الادّعاءات نفسها لا إلى الأشخاص، كما يجب الامتناع عن الأقوال المسيئة. كلّما كانت الأقوال أكثر خطورة وفداحة، تعيّن على صاحبها أن يجعل لها أساسًا أشدّ قوّة وأكثر تفصيلًا من حيث الأدلّة والبراهين.
- 4 يجب على الفرد أن يأخذ بعين الاعتبار ما يترتّب على تصريحاته من عواقب متوقّعة مقصودة أو غير مقصودة. يُمنع منعًا باتًا التعبير عن التّعاطف مع الإرهاب، أو بتّ الكراهية والعنصريّة، أو الدّعوة إلى العنف. وإذا كان في التصريح ما يودّي إلى اللاتباس والتّساؤل، فيجب حينئذ توضيح المقصد لتلا يساء فهمه.
- 5 يجب تجنّب التصريحات التعميميّة التي تنسب الصّفات السيّئة أو الأعمال المنبوذة إلى الأشخاص بالاستناد إلى المميّزات الجماعيّة كالدين، والقوميّة، والجندر، وما أشبه ذلك، وتُمنع الدّعوة إلى أيّ عمل ضدّ الأشخاص بالاستناد إلى هذه المميّزات الجماعيّة وأمثالها. قد تكون هذه التصريحات تحريصًا على العنصريّة، وهي تصريحات ممنوعة لأنّها تجلب الضّرر والأذى على نحو خاصّ: تدفع الأشخاص إلى التّمييز، وترسخ الآراء المسبقة، وتمسّ كرامة الإنسان الذي تتناول التصريحات مجموعته.

تُلزم هذه المبادئ التوجيهية جميع الأفراد في مختلف الأوساط في الجامعة (الهيئة التدريسيّة، والهيئة الإداريّة، والطلّبة).

نرجو جميعًا أن تُفتتح السّنة الدّراسيّة في أقرب وقت. وسنكون يدًا واحدة من أجل مؤازرة جميع الهيئات في الجامعة، وتعزيز تلاحمها وتنمية ازدهارها.

Guidelines for Expressing Opinions and Ideas in the Hebrew University Community

Basic Principle: Tolerance

The Hebrew University of Jerusalem community recognizes the importance of expressing opinions and ideas and of critical public discourse. Freedom of expression is an essential element in realizing individual autonomy and maintaining a democratic society.

Engaging in public discussion on controversial issues is essential for the vitality of any democratic society. Expressing unpopular opinions often requires moral courage. Hence, the University protects freedom of speech and adopts a highly tolerant stance regarding expressions of opinion, including such that may be regarded by many as offensive. As a rule, the preferred response to irritating or outrageous statements is a counter-speech.

The University's Duty and the Community's Responsibility

As an institution of higher education committed to promoting open dialogue and critical thinking, the Hebrew University avoids, as a matter of principle, restrictions of freedom of speech. This approach applies to all community members.

It places significant responsibility on each of us to carefully consider the positions we choose to express publicly and the way we do so. In the University community, it is imperative that we all consider the potential consequences of our statements and how they might affect fellow community members and our individual and group relations, as well as the University's relations with other communities and groups in Israeli society.

Guidelines for Community Members

- 1 Expressing support for the October 7 massacre undermines the foundations on which human society is based. It reflects disregard for human life and severely offends the dignity of every member of the University community. It is also illegal.
- 2 It is permissible and appropriate to express empathy for innocent victims, whether they are Israelis, Palestinians, or others. It is permissible to call on the government to avoid or minimize harm to innocent lives.
- 3 All statements should be made in a manner that respects other members of the University community. In making and responding to comments, we recommend focusing on the content of claims rather than on personal attributes of any author, and to completely avoid offensive statements. The more serious the statement or allegation, the more essential it is to support it with a solid and detailed factual basis.
- 4 In all expressions, one must consider the anticipated consequences, both deliberate and unintentional. Expressing support for terrorism, inciting hatred and racism, or advocating violence are strictly and absolutely forbidden. When in doubt, it is crucial to clarify the author's intent in order to minimize the risk of misunderstandings and potential offense.
- 5 Generalizations that attribute negative qualities or wrongful acts to people based on group characteristics such as religion, nationality, or gender should be avoided. It is forbidden to instigate action against people on the basis of group characteristics. Such statements may be considered incitement to racism and are prohibited because they can be particularly harmful: they may encourage discriminatory behavior, reinforce biases, and offend the dignity of individuals belonging to the targeted group.

These guidelines are mandatory for all members of the University community, including academic staff, administrative staff, and students.

We are looking forward to the opening of the academic year as soon as possible. Together, we will work together to strengthen the University community, its cohesion and prosperity.